

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرستان فسا

مرکز آموزشی درمانی بیمارستان حضرت ولی عصر (عج)

آنژیوپلاستی چیست؟

واحد آموزش سلامت

تهیه و تنظیم: رزیتا بخشی زاده

(سوپروایزر آموزشی)

مشاور علمی: آقای دکتر الکامل

(فلوشیپ آنژیوپلاستی)

بیمارستان حضرت ولیعصر (عج) فسا

آدرس: میدان ابن سینا

تلفن: ۰۷۱-۵۳۳۱۵۰۱۸

وب سایت: vh.fums.ac.ir

خرداد ۱۴۰۱

آنژیوپلاستی یا عمل استنت گذاری:

قلب به عنوان عضو اصلی خونرسانی بدن، خود نیازمند مصرف اکسیژن و مواد غذایی است. این نیاز اساسی بیشتر از طریق سرخرگهای کرونر تامین می شود. گرفتگی یا تنگ شدن این رگها، با ایجاد نقص در خونرسانی قلب موجب نارسایی و حملات قلبی می گردد.

دیواره رگهای خونی به طور طبیعی صاف و هموار است. همزمان با افزایش سن و با عواملی مانند: استعمال دخانیات، بالا بودن چربی خون، فشار خون بالا، دیابت چربی به صورت غیر طبیعی در رگها جمع می شود که اصطلاحاً به آن پلاک گفته می شود. تشکیل پلاک در دیواره رگ موجب باریک شدن و سخت شدن آن شده و عمل خونرسانی را دچار اختلال می نماید.

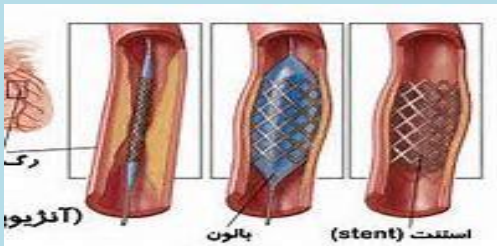

محل و میزان گرفتگی رگها توسط آنژیوگرافی (عکسبرداری از دیواره رگهای قلبی با استفاده از ماده حاجب) تعیین می شود. در صورتی که تنگی رگ در حدود ۷۰ درصد باشد به معنی تنگی شدید قلمداد شده و نیازمند مداخله درمانی است.

پزشک معالج با توجه به شرایط آناتومی رگهای بیمار و محل گرفتگی و تعداد رگهای کرونر درگیر، مداخله درمانی شامل آنژیوپلاستی (استنت گذاری یا به اصطلاح فنر زدن و بالون) یا عمل جراحی قلب باز را انتخاب می نماید.

مزایای آنژیوپلاستی:

عمل آنژیوپلاستی شبیه آنژیوگرافی است ولی در آن وسایلی مانند: وایر (سیم)، بالون و در نهایت استنت داخل رگ کرونر استفاده می شود. معمولاً این وسایل پس از بی حسی موضعی از طریق دست بیمار یا ناحیه کشاله ران وارد بدن می شود.

آنژیوپلاستی از طریق دست برای اغلب بیماران راحت تر است زیرا بلافاصله بعد از آن می توانند تحرک داشته باشند. اگر آنژیوپلاستی از طریق کشاله ران انجام شود لازم است بیمار حداقل ۶ ساعت در تخت بماند و تحرکی نداشته باشد. در این مدت یک کیسه شن روی کشاله ران گذاشته می شود تا از خونریزی جلوگیری شود.

در آنژیوپلاستی از بی حسی موضعی استفاده می شود ، معمولاً بیماران دردی ندارند بجز مواردی که برای بیماران بالون یا استنت گذاشته می شود که در این زمان بیمار در قفسه سینه خود احساس سنگینی خواهد نمود.

آنژیوپلاستی نیاز به برش وسیع ندارد. معمولاً بیماران بین ۸ تا ۲۴ ساعت بعد از انجام آنژیوپلاستی در صورت عدم بروز عوارض می توانند مرخص شوند. افراد پس از یک هفته می توانند به محل کار خود بازگردند.

در آنژیوپلاستی همانند عمل قلب باز، احتمال گرفتگی مجدد رگها وجود دارد اما با استفاده از استنت های دارویی جدید میزان تنگی مجدد بسیار کم شده و به کمتر از ۶ درصد رسیده است.

آمادگی قبل از آنژیوپلاستی:

۱- روز قبل از عمل به حمام رفته و موهای زائد زیر شکم تا بالای ران و همچنین موهای دست راست خود را بتراشید.

۲- بایستی از حدود ۶ تا ۱۲ ساعت قبل از مصرف آب و مواد غذایی اجتناب کنید.

۳- داروهای روزانه خود را ۶ صبح با کمی آب میل کنید بجز داروهای رقیق کننده خون مانند وارفارین و داروهای قند خون. داروهای وارفارین زیر نظر پزشک ۲ تا ۳ روز قبل از عمل بایستی قطع شوند.

۴- قبل از عمل آنژیوپلاستی باید نوار قلب و عکس از قفسه سینه گرفته شده و آزمایش خون انجام شود.

۵- از پوشیدن زیور آلات، دندان مصنوعی و آرایش کردن پرهیزید.

۶- در صورت سابقه بیماری کلیوی یا حساسیت به ماده رنگی تزریقی در عکسبرداری، حتماً به پزشک خود اطلاع دهید.

۷- مصرف داروی پلاویکس قبل از انجام آنژیوپلاستی ضروری است، بنابراین در مورد نحوه و میزان مصرف آن با پزشک خود مشورت کنید.

اقدامات پس از آنژیوپلاستی :

۱- در صورتی که آنژیوپلاستی از طریق دست انجام شود تمامی وسایل از بدن خارج می شود و در محل ورود یک باند دستی باد می شود، تا احتمال خونریزی در آن محل کاهش یابد. این باند در عرض ۳ ساعت باز می شود و بیمار بلافاصله قادر است تحرک خود را شروع کند.

۲- در صورتی که آنژیوپلاستی از طریق کشاله ران انجام شود معمولاً لوله کوچکی (شیت) که از طریق آن وسایل وارد بدن شده در جای خود باقی می ماند و پس از کم شدن اثر داروی رقیق کننده خون که در حین آنژیوپلاستی به بیمار تزریق شده، این لوله خارج می شود. این زمان بین ۳ تا ۶ ساعت خواهد بود. در حین خروج شیت، پزشک یا پرستار ناحیه را به مدت چند دقیقه فشار می دهد تا مانع خونریزی

شود و بعد از آن به مدت ۲ تا ۴ ساعت کیسه شن در همان محل می گذارند و بیمار نیز بایستی همان پای خود را ثابت نگه دارد تا مانع خونریزی شود.

۳- در صورت نیاز به دستشویی باید روی تخت از ظرف استفاده نمود* در ساعات اولیه پس از عمل باید عضو درگیر (پا-دست) صاف نگه دارید.

۵- هر گونه علائم شامل: تورم، کبودی، بی حسی محل، سردی عضو درگیر، درد قفسه سینه، تب، مشکلات تنفسی) را با پرستار خود در میان بگذارید تا در صورت لزوم به پزشک معالج اطلاع دهد.

مراقبتهای پس از ترخیص :

۱- پس از یک یا دو روز می توانید فعالیتهای روزمره خود را آغاز کنید.* از مصرف مشروبات الکلی و دخانیات پرهیز نمایید* دوش گرفتن ۲۴ ساعت بعد از عمل مانعی ندارد به شرط آنکه کوتاه و در شرایط کم بخار باشد.

۲- در روزهای اول از بلند کردن اجسام بیشتر از ۴ تا ۵ کیلو گرم خودداری کنید.* در صورت کبودی یا درد در محل عمل از کیسه آب گرم یا حوله گرم استفاده کنید.

۳- داروی کلوییدوگرل که با نامهای پلاویکس، زیلت، اسویکس در بازار است بایستی پس از عمل با نظر پزشک مصرف گردد زیرا عدم استفاده از این دارو احتمال گرفتگی مجدد عروق و بروز حمله قلبی افزایش می دهد.